

PLATFORMA

za učešće delegacije Vlade Crne Gore, koju predvodi prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, na četvrtoj godišnjoj Konferenciji Opservatorije za nastavu istorije u Evropi, koja će se održati u Strazburu, Republika Francuska, od 4. do 6. decembra 2024. godine.

I Opšte informacije

Na poziv izvršne direktorice Opservatorije za nastavu istorije u Evropi, gđe Aurore Ailincăi, delegacija Crne Gore, koju predvodi ministarka prosvjete, nauke i inovacija, prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, učestvovalaće na četvrtoj godišnjoj Konferenciji Opservatorije za nastavu istorije u Evropi, koja će se održati u Strazburu, u periodu od 4. do 6. decembra 2024. godine. Tema Konferencije je „Istorija u krizi?“, a definisana je shodno globalnim izazovima sa kojima se susrijeću zemlje članice Savjeta Evrope.

Konferencija je podijeljena u nekoliko tematskih cjelina i sesija:

- Borba protiv dezinformacija i manipulacija u oblasti istorije: Demokratski izazov za mlade ljude;
- Povratak Istorije u sadašnjicu;
- Ukrajina u Evropi: Jaz u istorijskim narativima;
- Kriza u Evropi, čemu nas Istorija može naučiti?
- Istorija- predmet u opasnosti?
- Zašto je potrebno predavati Istoriju ekonomske krize?

Opservatorija za nastavu istorije u Evropi, osnovana je u novembru 2020. godine, na inicijativu Vlade Republike Francuske, tokom njenog predsjedavanja Savjetom Evrope, a broji sedamnaest država članica i tri zemlje sa statusom posmatrača, među kojima je i Crna Gora. Misija organizacije je promocija i unapređenje kvaliteta obrazovanja u oblasti izučavanja istorije. Funkcionisanje Opservatorije temelji se na Pariškoj deklaraciji o osnivanju iz 2019. godine i Evropskoj konvenciji o kulturi iz 1954. godine, koja podstiče najbolje prakse u domenu nastave istorije, a u skladu sa principima i vrijednostima Savjeta Evrope. Opservatorija ni u kom slučaju ne predstavlja instrument za standardizaciju metoda nastave istorije u Evropi, već služi kao platforma za razmjenu informacija i praksi u ovoj naučnoj sferi.

Konferenciju će otvoriti zamjenik generalnog sekretara Savjeta Evrope, Bjorn Berge, a osim ministarke prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore prof.dr Anđele Jakšić-Stojanović, na Konferenciji će uzeti učešće i Žanna Andreassian, ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta Jermenije, Kiriakos Pierrakakis, ministar prosvjete, vjerskih poslova i sporta Grčke, Dan Perciun, ministar obrazovanja i istraživanja Republike Moldavije, Tomaš Drucker, ministar prosvjete, istraživanja, razvoja i omladine Republike Slovačke, Michailo Vinnickij, zamjenik ministra prosvjete i nauke Ukrajine, kao i Alain Lamassoure, predsjednik Upravnog odbora Opservatorije za nastavu istorije u Evropi.

II Značaj učešća

Demokratije širom Evrope suočavaju se sa neprekidnim rastom populizma i nacionalizma, zajedno sa sukobima i socio-ekonomskim rizicima koje oni donose, dok istovremeno svjedočimo porastu svih oblika govora mržnje. Kvalitetno obrazovanje o istoriji može djelovati kao zaštita od ovih tendencija, ili bar pomoći da ih razumijemo i shvatimo zašto se javljaju. Svjedočimo pokušajima prepravljanja istorije bez ikakve osnove u činjeničnim informacijama. Kako možemo osigurati da mlađe generacije dobijaju kvalitetno obrazovanje o istoriji?

Pored toga, moramo razmotriti i ulogu koju društvo i javne vlasti mogu igrati u sprječavanju mladih ljudi da se udalje od istorije, kako bi im pomogli da izoštre svoj kritički um i obrazuju se u skladu sa demokratskim principima i duhom tolerancije, poštovanjem vrijednosti drugih kultura i konfesija, potrebnim za miran i bezbjedan svijet.

Ministarka Jakšić-Stojanović je pozvana da predstavi ulogu Crne Gore u radu Opservatorije za nastavu istorije u Evropi, posebno u misiji da promoviše kvalitetno obrazovanje u cilju poboljšanja razumijevanja demokratske kulture i da pruži jasnu sliku o stanju nastave istorije u Crnoj Gori, na osnovu pouzdanih podataka i činjenica, kao i kroz opšte i tematske izvještaje. Ministri su takođe pozvani da povežu svoj govor sa temom Konferencije "Istorija u krizi?", posebno u svjetlu zdravstvenih kriza sa kojima se čovječanstvo susrelo u vidu pandemije, prirodnih katastrofa, kao i aspektima ekonomske krize.

Proučavanje istorijskih kriza u cilju identifikacije strategija koje su korišćene za njihovo prevazilaženje izgleda kao obećavajući pristup u nastojanju da se izbjegne ponavljanje grešaka iz prošlosti i, u idealnom slučaju, spriječi ih u potpunosti. Posljednjih godina, međutim, činjenica je jasna: Evropa je prošla i nastavlja da se bori sa ekonomskim i zdravstvenim krizama, potencijalnim sukobima i humanitarnim krizama, zbog čega je definisanje strategija za njihovo prevazilaženje i kvalitetno obrazovanje omladine u oblasti istorije i demokratskih vrijednosti, uslov bez kojeg nema napretka.

III Razlozi za učešće

Godišnja Konferencija okuplja donosiocce političkih odluka na visokom nivou, stalne predstavnike pri Savjetu Evrope, zainteresovane strane iz oblasti obrazovanja (akademici, udruženja nastavnika, vaspitači, studenti, eksperti, edukatori, itd.), kao i predstavnike građanskih društava i evropskih omladinskih organizacija.

Konferencija će se simultano prevoditi na engleski i francuski jezik i prenositi uživo online preko namjenske veb stranice, a izuzetna je prilika za diskusiju i razmjenu najboljih praksi u oblasti izučavanja istorije. Razmjena informacija na akademskom nivou u domenu istorijskih procesa podrazumijeva bolje međusobno razumijevanje demokratskih društava, koje je ključni preduslov za rad na pomirenju i očuvanju mira, posebno imajući u vidu okolnost da su pomirenje i kultura sjećanja na prostoru Zapadnog Balkana opterećeni različitim tumačenjem istorijskih događaja. Konferencija je i široka platforma za promociju obrazovnih pristupa na evropskom i međunarodnom nivou. Opservatorija omogućava istoričarima, obrazovnim institucijama, profesorima i studentima pristup podacima neophodnim za istraživanja, a sama mreža aktera i eksperata koji su uključeni u rad Opservatorije, čine je prepoznatljivim i priznatim partnerom na međunarodnoj sceni.

Godišnje objavljuje tematske izvještaje, koji su se u prethodnom periodu odnosili na pandemiju i prirodne katastrofe, takođe je podržana od strane Evropske komisije kroz projekat HISTOLAB, koji ima za cilj formiranje platforme za saradnju i inovacije u izučavanju istorije, zbog toga je važno da Crna Gora bude dio ovog integracionog procesa.

IV Sastav delegacije

Delegaciju Vlade Crne Gore čine:

1. Prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija,
2. Raba Hodžić, direktorica Zavoda za školstvo Crne Gore

V Troškovi puta i boravka

Sredstva za troškove puta i smještaja obezbijediće Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija i Zavod za školstvo.